

Geschiedenis van Oostenrijk

Tot circa 8.000 v. Chr.: Stenen Tijdperk - eerste aanwijzing van kolonisatie van Oostenrijk.

800 tot 400 v. Chr.: In de Keltische tijd ontstaat het eerste koninkrijk, Noricum, waar de nederzettingen vooral door zoutwinning en -handel rijk werden.

Begin van de jaartelling: De Romeinen veroveren het grootste deel van het land, bouwen steden en leggen wegen aan. De belangrijkste romeinse nederzetting in Oostenrijk, Carnuntum (hoofdstad van de romeinse provincie Oberpannonien en gelegen in het huidige Niederösterreich) bloeit op en wordt zowaar een keizerstad.

Begin van de volksverhuizing: De romeinse invloed verdwijnt in de landen aan de Donau.

Vanaf de 6e eeuw: Bajuwaren vestigen zich in het land. Om een verder oprukken van Slaven en Awaren uit het oosten te stoppen, richt de frankische heerser Karel de Grote rond 800 na Chr. een grenspost op in het gebied van het huidige Niederösterreich.

In de 10e eeuw: Ten oosten van de Enns ontstaat een markgraafschap, dat toebehoort aan hertog van Beieren en met de Babenberger Leopold gedeeld wordt. In deze periode (996) duikt voor het eerst de naam "Ostarrichi", die later "Österreich" werd, in een oorkonde op.

De Habsburgers: Iets meer dan 100 jaar later treedt Koning Rudolf I aan – als eerste regent uit het Huis Habsburg, dat vanaf dat moment bijna 650 jaar de lotgevallen van het land bepaalt. Het centrum van het rijk is de Weense Hofburg. Onder de Habsburgers groeit het land uit tot een Grootmacht en wordt in 1452 onder Frederik III een keizerrijk. Door een uitgekiende huwelijkspolitiek verzekeren de Habsburgers zich in de 15e eeuw van de invloed op Frankrijk en worden zelfs koningen van Spanje en hun zojuist gestichte overzeese koloniën.

Turkenoorlogen: De uit het oosten oprukkende Turken zijn de grootste uitdaging in de 16e eeuw. In 1529 belegert een osmaanse strijdmacht Wenen zonder succes, maar in de volgende anderhalve eeuw blijft er een acute dreiging. In 1683 worden de Turken opnieuw verslagen en tot achter Belgrado teruggedrongen.

Barok: De bevrijding van het Turkengevaar is tegelijk het startsignaal voor een tot dan toe ongekende bloei in kunst en cultuur: prachtige gebouwen zoals het Slot Schönbrunn of de Dom van Salzburg ontstaan. Onder het bewind van Keizerin Maria Theresia (1717-1780) vinden ingrijpende hervormingen plaats op alle gebieden die door haar zoon, Keizer Joseph II (1741-1790), een verlichte, liberale monarch, worden voortgezet.

1789: De Franse revolutie en de daaropvolgende machtsgreep van Napoleon brengt vele veranderingen met zich mee: Oostenrijk wordt in de Napoleonistische oorlogen meegetrokken en werkt in 1814/15 als gastheer van

het Weense Congres aan de herinrichting van het continent mee. Onder invloed van de revolutie stemmen in Oostenrijk Keizer I en zijn kanselier Metternich in met een beperking van de burgerlijke vrijheden en stellen censuur in. De burgerij trekt zich daarop tussen vier muren terug: de Biedermeierperiode breekt aan. Men ontmoet elkaar in gezellige salons – en de kunsten worden in stand gehouden.

1848: De burgerij zet Franz I af. Keizer Franz Joseph I neemt het bewind over. Met zijn vrouw Elisabeth, de legendarische "Sisi", bestempelt hij tot op de dag van vandaag het beeld van het Oostenrijkse keizerschap. De walskoning Johann Strauß viert triomfen over de hele wereld. Sigmund Freud ontwikkelt de psychoanalyse.

Rond 1900 brengt de Weense Jugendstil bijzondere werken voort. Schilders als Gustav Klimt en Egon Schiele maken veel indruk, net als de architecten Otto Wagner en Adolf Loos.

1914: De spanningen in de veelvolkerenstaat bereiken hun top met de moord op de Oostenrijkse troonopvolger Aartshertog Franz Ferdinand in Sarajevo, het begin van de Eerste Wereldoorlog. Na de oorlog in 1918 wordt Oostenrijk een republiek.

1934: De zeer moeilijke economische toestand en de onderlinge politieke verschillen leggen de grondslag voor een burgeroorlog. Met de grondwet van 1934 richt bondskanselier Engelbert Dollfuß een autoritaire staat op. In juli van hetzelfde jaar bereiden de nationaal-socialisten een staatsgreep voor, die hoewel afgewend, toch tot de moord leidt van bondskanselier Dollfuß.

1938: De Duitse Wehrmacht marcheert Oostenrijk binnen en lijft het land als "oostgrens" in het nationaal-socialistische Duitse rijk van Adolf Hitler in.

1945: Oostenrijk wordt als republiek weer in ere hersteld, maar blijft nog een decennium door de geallieerde krijgsmachten Groot-Brittannië, Frankrijk, Amerika en de Sovjet Unie bezet.

1955: De ondertekening van het staatsverdrag tussen de geallieerden en Oostenrijk en de verklaring van de "eeuwige neutraliteit" geven Oostenrijk de onafhankelijkheid weer terug.

1956: Oostenrijk biedt onderdak aan vluchtelingen uit het oostblok na de Hongaarse Opstand en de Praagse Lente.

1995: Oostenrijk treedt toe tot de Europese Unie.